

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร

อุบล ตัญญาภักดิ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน โดยสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และทดสอบการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน One Way Analysis of Variance ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : 1) ความคิดเห็น 2) ภาวะผู้นำ

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยใช้กระบวนการถ่ายทอดความรู้ การฝึกฝน การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างสรรค์และจรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากสภาพแวดล้อมของสังคมแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่าง

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ต่อเนื่องตลอดชีวิต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมและ จริยธรรมตามที่สังคมต้องการนั้น ต้องอาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความคิด ทัศนคติ ค่านิยมในการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพทั้งในประเทศและสังคมโลก ปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพคือคุณภาพการสอนของครู ถ้าครูมีความรู้ความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี ผู้เรียนก็ได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางใน การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี ทักษะและความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ครูเป็นผู้เป็น ก่อให้เกิดความเป็นชาติผ่านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ภายใต้บริบทของหลักสูตรและวิธีการ จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ครูมีหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการจัดเวลาและบ่มเพาะเทวาลัย แห่งการเรียนรู้เพื่อหวังให้ผู้เรียนเป็นคนดีโดยสมบูรณ์ สร้างผลผลิตที่เป็นกำลังสำคัญของชาติ (ธงชัย สมบูรณ์, 2017)

จะเห็นได้ว่า เป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาคือการพัฒนาคน ภายใต้พื้นฐาน แห่งความเชื่อที่ว่ามนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 หมวด 4 มาตรา 22 กล่าวว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการ บริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกัน คุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้ที่มี ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นคือ การมีภาวะผู้นำ

จากรายงานการสรุป วิเคราะห์ ประเมินผลการจัดการศึกษาที่ของประเทศไทยที่ผ่านมา พบว่า การปฏิรูปการศึกษาไทย ให้ก้าวทันโลกในศตวรรษที่ 21 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยที่ สำคัญ 3 ด้าน คือ 1) การปฏิรูปครูและผู้บริหาร 2) การปฏิรูปหลักสูตรการสอนและการวัดผล และ 3) การปฏิรูปโครงสร้างการบริหารจัดการทางการศึกษา สภาวะเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาที่ผ่านมา มีการเติบโตในอัตราที่ลดลงเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ปัญหาความขัดแย้งในประเทศ ต่างๆ ปัญหาการเมือง และการบริหารในประเทศ ปัญหาหนี้สินครัวเรือนเพิ่มสูงกว่ารายได้ ปัญหา

ภัยธรรมชาติ เป็นต้น ส่วนสภาวะสังคมก็ยังมีปัญหาเด็กและเยาวชน อาชญากรรมและยาเสพติด การสาธารณสุขและสภาพแวดล้อม อันเป็นผลมาจากการที่ชนชั้นนำของไทยเลือกแนวทางในการ มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองแนวทุนนิยมอุตสาหกรรมที่เน้นการแข่งขันและการเติบโตทางวัตถุ มากกว่าแนวทางพัฒนาทางเลือกเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ดัชนีการ พัฒนาการศึกษารวมจากผลการทดสอบเปรียบเทียบของไทยเทียบกับนักเรียนนานาชาติอยู่ใน เกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ซึ่งต่ำกว่าหลายประเทศในเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งประเทศ ปีการศึกษา 2555 – 2557 อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ที่เห็นเด่นชัดคือ วิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในทุกช่วงชั้น โดยเฉพาะ ม.6 ในวิชาภาษาอังกฤษ และ คณิตศาสตร์ นักเรียนทั้งประเทศได้คะแนนเฉลี่ยต่ำมาก คือ 21-23 คะแนนจากคะแนน เต็ม 100 เท่านั้น คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับ ม.3 วิชาภาษาอังกฤษและ คณิตศาสตร์ ได้ 27-29 คะแนน แม้แต่ภาษาไทยในชั้น ม.3 และวิชาสังคมในชั้น ม.6 นักเรียนทั้งประเทศก็สอบได้คะแนนเฉลี่ย ต่ำ คือ มากกว่า 30 คะแนนเล็กน้อย เปรียบเทียบ รอบ 3 ปี ส่วนใหญ่คะแนนเฉลี่ยไม่ได้สูงขึ้นอย่างมี นัยสำคัญบางระดับ บางวิชาคะแนน เฉลี่ยต่ำลงด้วย (วิทยากร เชียงกูล, 2558, หน้า 6 – 47)

ฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นอย่างดีเพื่อ เป็นผู้นำ และสร้างพลังความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามเกณฑ์การวัดผลประเมินผล และเป็นไปตามความมุ่งหมายและ หลักการของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความ คิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด เทศบาลนครสมุทรสาคร แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 230 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน โดยสุ่มอย่างง่าย (Sample Random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีขอบเขตของเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเป็นตัวอย่างทางบุคลิกภาพ 2) ด้านความสามารถทางวิชาการ 3) ด้านความสามารถทางการบริหารจัดการ 4) ด้านความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร ซึ่งมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเป็นตัวอย่างทางบุคลิกภาพ 2) ด้านความสามารถทางวิชาการ 3) ด้านความสามารถทางการบริหารจัดการ 4) ด้านความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (Independent Sample t – test)
4. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Sheffe's Post hoc Comparison)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนางานด้านการบริหาร ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาประกอบการพิจารณาในการพัฒนาภาวะผู้นำทางการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร พบประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะการบริหารงานของผู้บริหารมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภัทรมน อินใหม่ (2558) ผลการวิจัยพบว่า
  - 1.1 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านงบประมาณ การบริหารด้านบุคคล และการบริหารทั่วไป ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
  - 1.2 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 โดยเพศหญิง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงกว่าเพศชายทุกด้าน

1.3. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของฉินชากา รูปนสีทรางกูร (2558) ที่ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน อบจ.บ้านตลาดเหนือ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง โดย มีประสบการณ์ในการทำงาน 10- 20 ปี มากที่สุด และ ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสังกัดของ จ. กูเกีต มีความคิดเห็น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.1 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้รับการอบรมพัฒนา ก่อนเข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลิกภาพของผู้บริหารมีส่วนสำคัญต่อการบริหารบุคลากรในสถานศึกษา การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานอื่น หรือแม้กระทั่งกับการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง หรือชุมชน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีความเป็นผู้นำ มีความน่าเชื่อถือ สุภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัคราธร สังมณี โชติ (2550 : 82-85) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านมุ่งมิตรสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านกิจสัมพันธ์ 2) ประสิทธิภาพคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของชุมชน พบว่ามีประสิทธิผลสูงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ด้านบุคลิกภาพ ด้านการเป็นผู้นำ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกกรานต์ คชชะ (2550 : 92-94) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านทักษะ ด้านบุคลิกภาพ ด้านลักษณะนิสัย และด้านความรู้ ตามลำดับ

2.2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารด้านความสามารถทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้รอบรู้กว้างทันกับเหตุการณ์ในยุคปัจจุบันชอบอ่านหนังสือพิมพ์ ดูข่าวสารเป็นประจำทุกวัน หรือหน่วยงานต้นสังกัดก็จัดให้มีการอบรม ประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาอยู่เรื่อยๆ ตลอดปีการศึกษา อีกทั้งงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานในสถานศึกษาผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถเข้าใจหลักสูตร มุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ จึงทำให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ อุทรัพย์ (2548 : 82-85) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ด้านบุคลิกภาพ ด้านการเป็นผู้นำและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกกรานต์ คชชะ (2550 : 92-94) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านทักษะ ด้านบุคลิกภาพ ด้านลักษณะนิสัย และด้านความรู้ ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดใจ สิริสมบัติ (2550 : 77-80) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะด้านภูมิรู้ และคุณลักษณะด้านภูมิฐาน อยู่ในระดับมาก

2.3 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารนั้น มีประสิทธิภาพทั้งการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุญเจริญ (2546) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคลากรนำหลักที่สำคัญต่อการบริหารและการจัดการศึกษา โดยดำเนินการอำนวยความสะดวก ประสานการจัดการศึกษากับบุคลากร (ครู)และประชาชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาตลอดทั้งหน่วยงานองค์กร สถาบันสถานประกอบการ วัด ฯลฯ เพื่อให้

การศึกษาบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ในการนี้ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการบริหารให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่พึงประสงค์ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีสมรรถภาพหรือศักยภาพทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรมความสามารถในการบริหารจัดการและความรู้ความเข้าใจในแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา นั่นคือ ผู้บริหาร โรงเรียนจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่เรียกว่า มืออาชีพ

2.4 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดสถานศึกษาจะมีการขับเคลื่อน และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และความสามารถของผู้บริหารที่จะต้องทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานด้วยความมุ่งมั่น เต็มศักยภาพของตนเอง ต้องบริหาร งานการเงินให้เกิดความคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนพดล แสนบัณฑิต (2550 : 92-95) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1) ด้านคุณธรรมและด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ด้านบุคลิกภาพ ด้านการเป็นผู้นำ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นตัวอย่างทางด้านบุคลิกภาพโดยเป็นคนร่าเริงแจ่มใส ไม่สร้างความเครียด มีความยุติธรรมและมีความเสมอภาคให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา
2. ผู้บริหารควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างเพียงพอ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายงานให้ครูปฏิบัติตามความสามารถของแต่ละบุคคล และมีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบริหารการจัดการ

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมนุษยสัมพันธ์ มีความยินดีและยกย่องชมเชยครู สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูอย่างทั่วถึง

5. ผู้บริหารควรมีความยุติธรรมและเที่ยงธรรมในการแก้ไขข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างครูได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ควรศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การสร้างพลังอำนาจในตนเอง ทักษะการทางการศึกษา เป็นต้น

3. ควรศึกษาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กนกกรานต์ คชชะ. (2550) **คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหารสตรีตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จังหวัดระยอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- ณิชาภา ฐปนสิทธิ์ทางกูร (2558) **การศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครู ที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน อบจ.บ้านตลาดเหนือ (วันครู 2502) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต**
- ธีระ รุญเจริญ (2546) **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นพดล ถีนารมย์. (2550). **ความสามารถในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา
- พิทักษ์ อู่ทรัพย์. (2548). **การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต .สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- ภัทรมน อินใหม่ (2558). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 14**
- สุดใจ ศิริสมบัติ. (2550). **คุณลักษณะที่เป็นจริงและพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- อัครเดช สังข์เจริญ. (2548). **พฤติกรรมผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของครูสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1**. ปริญญาโทปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.